

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Pl. Itz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Egyetem Temesvárott.

Nagybecskerek, szeptember 5.

A nemsokára beálló millenium fényé-
nek emelésére egész Magyarország egy
elkes táboroként iparkodik egyhanguan és
egyöntetűen állandó intézményekkel az
ezredéves szerzeményt szilárdabbá tenni.
Mig a múlt századokban karddal és vérrel
iparkodtak a határon belül és kívül fegy-
verrel és tüzelő igékkel fent tartani a lel-
kesedést, megőrizni a tulajdont, addig
most a civilizáció nagyfokú emelkedé-
sével egészen új következményeket állít a
haladó kor a nemzet elé. Mig akkor a
harckorok évekig, évszázadokig tartottak,
addig ma pár nap alatt játszódik le a
világ éber szeme előtt egy-egy háború. A
tudományok és iparnak nagyszerű vir-
mányai megkönnyítették a zordon hadvi-
selésnek sebesebb lefolyását és a vérözön,
az ágyuk átka fölött ott lebeg az enyhítő
olajág. A kulturának magas jele, hogy az
ezredévet nem csupán eltűnő mulatsággal,
fényvel kívánják megünnepelni, hanem oly
intézmények megvalósításával, melyek az
újabb ezredévben nemzetiségünknek, életre-
valóságunknak biztos örjelei.

Az augusztus 18-án tartott temesvári
városi közgyűlésen, mint olvassuk, egyhan-
gulag és élénk éljenzés közt elfogadták a
polgármester indítványát, mely szerint te-
kintettel arra, hogy a millenium alkalmá-
ból a harmadik egyetem felállításának
kérdése előtérbe lépett, hívassék fel a kor-
mány figyelmé Temesvár városra és a
város jelentse ki, miszerint az egyetem
elnyerése érdekében a legnagyobb áldozatok
meghozatalára is kész.

Igaz, hogy Temesvár mint utolsó
jelentkező városok sorában,
melyek hivatásuk nagy horderejét meg-
ismerve, felsőbb tudományos intézetet
kérnek maguknak, igaz, hogy más városok
realisabb eszközökkel léptek a kérelmezők

közé és máris százazreket ajánlottak a
magasztos cél számára, igaz, hogy Szeged,
Pozsony, Kassa, Debreczen már évek óta
hallatják kívánalmukat, mindez együttesen
azonban nem vitatja el az eszmének
talpraesettséget. Mindezen városok egy
nagy apparatust eresztenek világgá, hogy
maguknak szerezhessék meg egy tudomá-
nyos egyetem birhatásának dicsőségét,
ha azonban tekintetbe vesszük az Alföld-
nek első sorban nemzetiségi kulturharcait,
ugy elvitázhatatlanul az elsőség Temesvárt
illetné. Nem találjuk szükségesnek ismétel-
ni azon indokokat, melyek Temesvárt
arra vezették, hogy maguknak kívánják
az egyetemet: a nemzetiség ellen egy erős
bástyát akarnak emelni, az alvidéknek
egy hatalmas faktort szerezni a művelt-
ségben, az állami élet politikai feladatát
egy intenzivebb eszközzel előmozdítani, a
társadalomnak egy biztos révet építeni,
melyből hatalmas ereken sugároz ki a
tudomány világa: szép, nemes, sőt dicső
feladat.

Sok helyütt és sokszor vitatkoztak
már e kérdés fölött és mindenki legmeg-
győzőbb érveivel lépett a sorompóba, de
ha a fennebbieket méltányosan latolgatjuk,
ugy egy temesvári egyetem már helyzet-
től fogva is Kolozsvár és Budapest
között a nagy területen nagy vonzó pontul
szolgálja a közérdek kielégítésében. Nagy
kontingensét nyújtja az alvidék a tudomá-
nyoknak, főleg az orvosi és jogi pályának
és alig van e vidéknek jogakadémiája. Az
évente fellépő és lavinaként rántörő dög-
vészek nem bírnak egy közeli forummal,
mely tanácsos, utalásokkal látja el,
pedig ilyenekre igenis nagy a szükség,
most felmegy minden az ország szívébe és
hosszu időig tart, míg az elintézés meg-
történik, ha volna egyetemünk, ugyszólván
csak a szomszédba kellene üzenünk,
hogy ellássanak a kellő tanácsos.

Midőn az ujkor hajnalán az apoka-

lypsis halálaugyala, a pestis megjelent és
az emberi nemnek egy harmadát learatta,
Németországban Wittenberg és az oderai
Frankfurtban egyetemeket emeltek, honnan
a tudós orvosok, tudós tanárok oktattak
és elhárították a fenyegető veszelet, mely
jóltevő lehetne egy közeli egyetem, hogyha
a ma már magát befészkelő dögragály
ellen egy tevékeny ostromvárra találna.
De nemcsak ez. A magyar tudományos
egyetem Budapesten oly túltelt, hogy az
oktatás alig származhatik által minden
egyedividuumra, hogy azt a szakmá-
nak teljességgel megnyerje; távol az ovó
szülő, az élvezetinger óriási, a főváros
szinupompás lidércze sok vidéki ifjat von
káprázató szárnya alá, a hol elmerül,
elvész. Sok szülő sinli meg ennek átkát,
mi aligha állhatna be, hogyha közelben
érezné a még siheder polgár a jótékony
szülő kezét. Pedig ezeknek nagy számát
nyújtja a távol alvidék.

Kulturális tekintetben is a mai tár-
sadalom ma, sokszor fonák felfogását a
tudományos pálya iránt megmásmintna egy
magasabb tudós intézmény birhatásának
büszkesége. Van már Temesvárnak pap-
növeldeje, mely évente nagy számmal
küldi ájtatos miszionáriusait a vidékre,
erről már alig kellene gondoskodni, van
tudományos egyletei, intézményei,
melyek egy bölcsészeti fakultást nagyon is
kisegíthetnék, ezek tömörítése egyetemmel
hozzá egy jogi és orvosi fakultás könnyen
megalkothatóvá tennék a kért intézményt.
Már most az a fő, mit áldoz mindezért
az alvidék. Nem szerénytelen nézetünk
szerint, ha kezét fogja az egyetem létesíté-
se körül az érdekelt délvidéknek minden
faktora, hatóságok, birtokosok és notabili-
tások és hozzá nem riadna vissza nagyobb
anyagi áldozatoktól, mint a többi ver-
senyző város, akkor Temesvár, mint győz-
tes lépne elő a versenyből.

Macte!

M. Gy.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A „Rózsa-dalok”-ból.

Irtá: Szentirmay Endre.

IV.

Árva szívembe
Uj vigasz éled,
Láttalak újra
Drága gyerek.
Lopva tekinték
Ablakonon bé,
S vágyva tekintém
Szép szemedet.

Ujra vidáman
Járok az utcán,
S rózsá virul már
Bús képepen.
Jobb neked itten,
Légy is örökre
Itt, nehogy bánat
Tépje szívem.

Szöke szerelmem
Édes a kis szád,
Add ide ajkad,
Add, te magad.
Hogy ha te csókot
Adsz azon ajkról,
Akkor az érzés
Mennybe ragad.

Csak közeledbe
Lenni kívánok,
Meddig a földön
Élni fogok.

Oh, mosolyogj hát,
Nézz a szemembe
Hisz' szemeidnek
Rabja vagyok.

A drótos tót gyémánt szíve.

— Nem mesemondás. —

Repedt fazekak, tálak és tányérok nemes
reperálója hall tod ismét harsogó hangodat.
— Drótoztatnyi ken' gázdasszony!?

És ha a gazdasszonynak nincs is épen
készletben számokra repedt fazeka, hangod
hallatára — biztos lehetsz — rögtön a földre ejt
egy véletlenül a kézben tartott tányért vagy
tálat.

Szóval munka mindig akad, még a nagy
konkurrenzia dacára is. Es a szegény drótos
tót nem hal meg éhen, sőt néhány évi csatango-
lás után még pénzt is viszen haza a távoli
otthonba.

Az én Jánosom is a drótkötés fortélyos
mesterségét űzte. Született és telivér drótos tót
volt. Egyedül abban különbözött többi országfutó
társaitól, hogy működésének teréül egy helyet,
épen a mi kis alföldi városunkat választotta ki.

Télen-nyáron közöttünk éldegélt. Csakugy
három esztendőben rándult haza Szepesvár-
megyébe, tiszta fehérmüt — váltani . . .

A mi házuknál majdnem mindennapos
vendég volt. Mindig akadt valami drótozni való
vagy legalább valami elemőzsia a drótos-tarisz-
nyába.

Munka közben, ha például az „anyaföldön”
repedt teknőt foltozott, mindig regélt valami
szépet a távoli szülőföldről, hol a magas hegyeket
örök hó borítja, de ahol mégis télen-nyáron zöld
fák közt süvit a hideg, a fagyos szél. Mi persze
bármit is elhittünk volna neki, csak ezt nem,
mi nem csodálatos, hisz alföldi kis népek vol-
tunk.

A drótos tót regéi sokat felizgatták gyer-
mek szívemet Szerettem volna az örök hótól
takart hegyeket, a magas sziklákról lezuhogó
patakocskákat, aranyos halaknak ezüsttiszta

vízü tanyáit látni. Később ez a vágyam is betel-
jesedett Felvittek egyik szepesi városba, mint
felénk mondani szokták, „német szóra.”

Sok volna elmondani, hogy mi tetszett
nekem jobban itt. Diák életünk pajkoskodásait,
még most is megannyi varázs álomnak hiszem:
de a rideg Tátra meredek csucsaival sohasem
tudtam megbarátkozni. Az időkig zöld fenyesek
pedig épenséggel ábrándokra hangoltak.

Egyik délután is, az iskolából hazatérve,
éppen szobácskában — diák nevén „kamara”
— ábrándoztam, biz én nem tudám megmondani,
hogy mi mindenekről . . . Szinte elaludtam. De
az ajtózávar egy hirtelen cattanására mégis
feltekinttem. És láttam, hogy egy ember, illető-
leg egy — tót buvik be az ajtón, kibem a
szokatlan tisztaságu fehérúruha miatt, alig ismertem
reá házi drótosunkra.

Csodálkozva futottam elé.

— János, drága jó Jánosom, hol jár kend
itt, hova még a gólyamadár is nagyritkán téved
el? . . . Mi hirt hozott? . . . Es így tovább
száz és száz kérdés.

Mikor végre János is szóhoz juthatott, így
kezdte monológját:

— Hát sák bizum kedves zurficskám, in
megvágyom must az enyim zothonba, szomszéd
Harikocza, zenyim familiájánál. Es zjöttem
porontyoknak piz hozni s csisztá fehérmüt vál-
tani! Zasztán hallottam, hogy zenyim-tied zapad
szip zurficská mondtá, hogy pan Pál itt meg van,
s in jöttem tighedhez látogatonak! és „zasztán”
így ment ez tovább . . .

Beszéltünk sokáig, néha mind a ketten is
egyszerre. Es a sok beszédnek talán még máig
se lett volna vége, ha János fel nem veszi zsiros
tótka lapját, finomul jelezvén így a mehetnék
vágyat.

Kérdeztem:

— Mit akar?

Az egyházipolitikai javaslatok. A „N. W. T.”-nak Budapestről azt jelentik, hogy határozottan hirteljesen jár annak, hogy a király Ischlből való elutazása előtt elintézte Szilágyi igazságügy-miniszternek az egyházipolitikai javaslatokra vonatkozó memorandumát. Hogy az elintézés mily alakban történt, arra nézve elágazók a vélemények.

HIREK.

— Uj regényünk. Mai számunkkal befejezzük az „Egy asszony” című regényt és ezután megkezdjük Trollope egyik rendkívül sikerült regényének közlését. Trollope egyike a legtehetségesebb angol íróknak, regénye, melyet közölni fogunk, egyike az angol irodalom legsikerültebb termékeinek. Leírásai pompásak, a jellemzése kitűnő, a párbeszédek szellemesek. Uj regényünknek, melyre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét, „Szemet szemért” a címe.

— Torontál vármegye Jókai Mórának. Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága a mai napon folytatva tartott rendkívüli közgyűlésében — a hol a napirendre tűzött tárgyak egyhanguan adták elő — ismét fényesen bebizonyította azt, hogy mily nemes lelkesedéssel tud harcolni azon eszméért, mely végeredményében a haza nagygyá, boldoggá tételére vezet; ugyanis az ékes szavú alispánunk indítványára határozatilag kimondá, hogy a nagy író s költő király öven éves írói jubileumát ő is méltán megünni akarva, az Eötvös alpnál egy a kis jótékonyági alaptól kiszakítandó nagyobb összegből Jókai-alapítványt alkot. Azután pedig kimondá, hogy öt jubileuma napján felirattal üdvözlí, ezenkívül pedig felkéri a megye területén levő összes iskola fenntartó testületeket, hogy e napon az iskolákban az előadások szüneteljenek s a helyett a növendékeknek Jókairól felolvasásokat tartsanak.

— Desseffy püspök bérmautja. Desseffy Sándor püspök, ki jelenleg Makón időzik és onnét a hadgyakorlatok alkalmával Borossebesre utazik, hol a király előtt tisztelegni fog, a tisztelegés után bérmautrá indul. Utjában meglátogatja a püspök Nagy-Buttyint, Menyháza t stb.

— A rétleszapoló társulat vasárnap tartotta első közgyűlését. Ez alkalommal jelen voltak Rónay Jenő főispán védnök, Marchan kir. tanácsos, jószágigazgató, a társulat elnöke, Reitter Oszkár alelnök, Lindhof János és az érdekeltek. Elhatározták, hogy az árkok kitérésével, a földmunkák kitérésével és felügyeletével Szöllőssy Kálmán mérnököt bízzák meg. A földmunkát, a melynek azonban január 31-éig késznek kell lenni, vállalkozónak fogják kiadni, még pedig árlejts útján. Elhatározták továbbá egy 50 év alatt letörlesztendő 530 százalékos 92 ezer forintos kölcsön igénybe vételét. Orvondetes tudomásul vették, hogy a szivattyutelepek a jövő évi február közepén már működni fognak.

— Megyek haza! — mondta. — Ugy se sokáig lehetek már otthon.

Ekkor meg „Ó” kérdezte tőlem, mit üzenek?

Es én mondtam neki sok szép szót... Ep azért nagyon csodálkoztam, hogy a János még mindig csak marad s vakargatja, hol a fejét, hol nagy kalapjáról a — zsirt. Szemmel láthatólag zavarban volt. Látszott, hogy mondana valamit, csak hogy nem talál helyes szavakat.

— Nos, mi feslett János? — kérdeztem, hogy beszédre hozzam.

— Csak bizony se nem feslett, se a bocskor nem szorit! — magyarázott János ékes tót-magyar dialektusban. Hanem egy szóm volna az urfihoz, ha meg nem haragudnék érte?

— Csak kivele János!

Hát bizony, — szólott János fejét vakargatva, — tudom én azt igen jól, hogy a fiatal urak milyen könnyen bánnak a pénzzel, különben magam sem cselekedtem másként fiatal drótos legény koromban — szurta közbe, talán mentességképen a jó János, kibem most egyszerre ismét megakadt a szó...

— Nos? ... — biztattam kíváncsian.

Hát, hát azért, ha meg nem sérteném, fogadja el tőlem az urfi ezt a kevés pénzt! ... Jó szívvvel adom, sőt többet is adnék, ha telne!

Es ekkor szemlesütve, mintegy bocsánat kéréleg, a kezemből nyomott egy nagy, kopott négy krajczáros darabot...

Még magamhoz se térhettem meglepetésemből, ámulatomból, János már is „prics” volt. Elillant, mint a rosz tetten kapott tolvaj... de a kezemből visszamaradt négykrajczáros darab minden szavaknál fényesebben hirdette a piszkos János tót gyémánt szívének egyik legszebb érzelmét, az igaz hála érzetét...

Ifj. Mórész Pál.

— A járványbizottság ülése. A járványbizottság tegnap Reitter Oszkár elnöke alatt ülést tartott, a melyen Haidegger Lajos, Weitschan József, Hadfy Miklós, Mencezer Izidor orvosok, Lóga Szilárd, Rózsá Ignác vettek részt. A bizottság megbeszélés tárgyává tette Daniel alispánnak ama választát, melyet a Bega elzárását illetőleg Nagybecskerek polgármesteréhez intézett. A bizottság belátta a Bega elzárásának kivihetetlenenségét és attól elállott. De hogy az egészségre nézve ártalmatlan víz beszerezhető legyen, elhatározták, hogy legközelebb 20 kutató fogják a czéltől ásni. Ellenőrizni fogják továbbá, hogy a kávéházakban, vendéglőkben, továbbá a privát lakásokban is a vész idején csak is forrált vizet használhassanak. A kolera felleptéig a gyümölcsöt és halat szabad lesz árusítani, de e lesznek az árusítás-tól tiltva akkor, ha ázsiai koleraesetet konstataálnak.

— Temesvár tisztviselőinek fizetésfelemelése. Temesvár város törvényhatósága tegnap közgyűlést tartott, melyen a városi tisztviselők és alkalmazottak fizetésfelemelése határozottat el. Az egyhangulag elfogadott előterjesztésben minden tisztviselő fizetésfelemeléséről volt gondoskodva, csak a polgármesterről nem, mire a törvényhatóság Baader indítványára a polgármester fizetését pótlólag 500 forinttal fel emelte. Ugyanezen gyűlésen 3 joggyakornoki állás lett szervezve 600 frt évi fizetéssel.

— Délvidéki színi szövetkezet. A mai nappal lejárt a jelentkezés terminusa. Mint Lugosról értesülünk, a következő igazgatók reflektálnak a délvidéki színházra: Miskolczy Henrik, Dobó Sándor, Füredi Károly, Balog Árpád, Bokody Antal, Monori Sándor, Kiss János, ifj. Károlyi Lajos, Egry Kálmán és többen tudakozódtak (de elkésve).

— Kaszinó. A nagybecskereki kaszinótársulat választmányja ma este fél 7 órakor ülést tart.

— Érdekes párbaj. Módosról sürgönyzik: Ma valahára végbement az a párbaj, melynek előzményeiről az egész megyében hetek óta beszélnek. Lebanovics István főszolgabíró és Broncs Gyula mérnök ma délelőtt Módoson kardpárbajt vívtak. A feltételek igen súlyosak voltak. Broncs fején és karján két helyen könnyű, homlokán és ajkán súlyos vágásokat kapott. Lebanovics teljesen sértetlen maradt. Broncs segédei voltak: Kossa Endre és dr. Vargha Béla, Lebanovics segédei: Zsvivkovits Bogdán és Pozojevits István.

— Jókai-ünnep. Megemlékeztünk már arról, hogy Pancsován is meg fogják Jókai jubileumát ünnepelni. Az ottani társaság virgalmi bizottsága Romanecz Mihály tanár elnöke alatt ülést tartott, a melyen elnök bejelenté, hogy a rendező bizottság eddig szép tevékenységet fejtett ki. Felolvastatott továbbá a városi tanács 9835. számú lelkes hangon tartott átirata, mely szerint a város tőle telhető erkölcsi és anyagi támogatást helyez kilátásba. A közelebbi teendőket megbeszélése czéljából az ülés Romanecz Mihály tanárt és Halász István szolgabírókat küldte ki.

— Baleset. Mint lapunknak Gyérről írják, Gyertyánffy Andor tegnap majdnem egy véletlen baleset áldozata lett. Négy lóval hajtatott könnyű kocsin, amikor az egyik egészen fiatal ló felfordította a kocsit s a bent ülő fiatal embert kidobta. A kocsit átment a bal lábán, hol nagyobb sérüléseket szenvedett.

— A radnai bucsuk betiltva. Tekintettel a kolerajárványra, Szathmáry aradmegyei alispán betiltotta a radnai bucsukat és erről távirattal értesítette a szomszédos megyék alispánját.

— A tiszahelyesi földvásárlás. Lapunk tegnapi számában a rendkívüli közgyűlésről közölt tudósításunkból a tiszahelyesi földvásárlásnál tévedésből kimaradt Molnár Sándor törvényhatósági bizottsági tag neve, ki élénken tiltakozott dr. Bogdán Zsvivko azon állítása ellen, mintha a megyebizottsági tagok nem volnának hivatala annak megbírálására: vajjon a községre előnyös e a vétel vagy sem.

— Kolera Bácskában. Daniel alispán értesíti az összes főszolgabírókat és polgármestereket, hogy Ó-Becsén, Mohrton és Petrovoszellón az ázsiai kolera megállapított.

— Vásártartás. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Torontál-Vásárhely községben az évente június 20-ikát megelőző vasárnapon tartott országos állatvásár helyett ezentul évente június 20-át megelőző pénteken és szombaton kirakó és állatvásárt tartsanak.

— Türelmetlen oláhok. A tolcsvai nyaralóhelyen nagyobb társaság időzött e nyáron. Az ott nyaralók között legtöbb volt a román, néhány száz s csak egy-kettő a magyar. A magyarságot egy szolgabíró, Schnell Frigyes a száz vérből származó szegedi törvényszéki bíró és kereskedelmi akadémiát végzett fia képviselték. A napokban vigalom volt a hegytetőn, estétől-hajnalig tartó muzikaszó mellett. E vigalmon az oláhok valóságos basáskodást vittek véghez. Nem engedtek semmi más nótát huzatni a cigányokkal, mint csupán a koló-táncznak különben szép dalait. A magyar dalok előadását egyenesen betiltották s a cigányokat kidobással fenyegették, ha nem áll a parancsuknak. A szolgabíró és Schnellék végre megsokallották az oláh basáskodást, minek következtében a szolgabíró jókora bankótát nyomott a cigány markába és magyar nótát parancsolt. Lett erre nagy riadalom. A románok ki akartak dobni a tereméből minden teremtet lelkét, aki nem ős római és pozdorjává akarták törni a szolgabíró és a cigányokat. Am ebből a pillanatban a cigányok elé ugrott a fiatal Schnell s harsány hangon rákiáltott a feldühödött román testvéreinkre. — No hát én rajtam kezdje meg a véres munkát, akinek bátorsága van! — s izmos karjaival megforgatott feje fölött egy súlyos széklet. E váratlan jelenetre a római hősök megszépven távoztak a tereméből a Rákóczy hangjai mellett.

— Szenzációs öngyilkosság. Temesvár város egyik legtehetősebb polgára Waldmann Samuel terménykereskedő, belvárosi háztulajdonos, városi virilista, tegnap este Budapesten, a „London” szállodában föbe lőtte magát. Hogy mi vitte rá Waldmannat az öngyilkosság elkövetésére, az még rejtély legjobb ismerősei előtt is, mert Waldmannat eddig jó módunak tartották. Kétemeletes háza van a „Rezső trónörökös” utcában és terménykereskedése egyike a legvirágzóbbaknak Temesvárott. Családi élete a legboldogabb volt s így más okát nem tudják adni öngyilkosságának, mint azt, hogy a börtén játszott es valószínűleg nagy veszteségei lehettek; sőt beszélnek, hogy koczkán forog egész vagyona, melyet nagy munka és küzdés árán szerzett. Az eset osztatlan részvételt kelt Temesvárott, mert Waldmann derék becsületes kereskedő volt, kit nemcsak jelleméről, de meggyerő modoránál fogva is széles körökben becsültek. A java korban állott férfi halála nagy veszteség nemcsak családjára nézve, hanem a temesvári terményüzletre is, mert tartani lehet tőle, hogy az ő anyagi bukása mások bukásával is fog járni.

— Merénylet a jegyző ellen. Barkó Mátyás sikulai községi jegyző betiltotta a vasárnapi mulatságokat s azért a község lakossága bosszút forrált ellene. Akadt egy legény, aki azt végrehajtja. A múlt napokban este vágott ólomdarabokkal megtöltött fegyverből belőttek a jegyző ablakán s jó szerencse, hogy Barkó éppen akkor más szobába ment át, mert különben a szétrobbanó löveg megölte volna. A nyomozás során kitént, hogy a lövést olyan ember tette, aki lőháton vágatott el a jegyzői lak előtt s futtatás közben lőtt be az ablakon. Megtalálták a tettes kalapját is, melyet az akácfa galyak vertek le a fejről, midőn a lövés után menekült. A kalap és egyéb gyanúkok a büntetett elkövetőjének nyomába vezettek, akit a csendőrség Déznán Ádám sikulai legény személyében le is tartóztatott. A merénylőt átadták a borosjenői járásbírósnak.

— Milliós per a kincstár ellen. Megemlékeztünk már lapunkban, hogy Temesvármegye közönsége pert indított a kincstár ellen a volt császári adóhivatalok által behajthatatlan állapotban átadott árvtári követelések megtérítése végett. A perek vételével megbízott Dobó László vármegyei főügyész eddig öt keresetet nyújtott be a temesvári kir. törvényszéknek, melyekben a kereseti összeg összesen egy millió és kétszáz ezer forintra rug. A keresetekben kimutatja Dobó főügyész, hogy az utolsó ötven év alatt három ízben cserélt hatóságot az árvavagyon, s mindegyik vándorutjáról megőrizve a véres emlékelet, melyeket az az avatatlan, sokszor megbízhatatlan kezelés ütött rajta, ma megtizedelve és kaotikus zürzavarban áll előttünk. A cs. kir. adóhivatalok nem adták át 1861-ben a megyének valamennyi temesmegyei árva vagyonát; annak egy részét visszatartották s mint „az árvavagyon czélszerű kezelése folytán támadt felesleget” külön alapként kezelték. Ezen alap még most is meg van a temesvári m. kir. adóhivatalnál s közel két millió forintot tesz ki. Az ott kezelt árvavagyon felett a pénzügyi hatóságok rendelkeznek, s a vármegye nem tudja, hogy kiknek a vagyona van ott kezelve, mert a pénzügyi hatóságok megtagadták a nyilván tartások kiadását. Minthogy törvény szerint az árvák és gondnokoltak vagyonát a törvényhatóságok árvaszékei kezelik, a vármegye közönsége pert indított ezen u. n. letéti pénztárnak kiadása iránt is.

— Elveszett ékszer. Tegnap a hajóház körül egy előkelő hölgy elvesztett egy aranykarpereczt két értékes kövel. A becsületes megtaláló fényes jutalomban részesül, ha az ékszert a rendőrkapitányságnak átadja.

Irodalom és művészet.

* Révai Miklós arcképét közli a „Képes Családi Lapok“ 36 ik száma, rövid vonásokban vázolja a nagy nyelvtudós életét és működését, megemlékezvén emléksobrának leplezéséről is. E szám tartalma máskülönben is igen érdekes és változatos. Prém József „Regina“ című elbeszélése vége felé közeledik, a zamatos elbeszélő hang, az érdekes kifejtés önkénytelenül azt a vágyat ébreszti az olvasóban, vajha még tovább tartana. Figyelmet érdemel Kósa Rezsőnek „Egy mérész ugrás“ című vig beszállója is, mely előnyösen mutatja be a fiatal író. Hasznos iránycikkek és mulattató rovatok egészítik ki a szám tartalmát, biztosságot téve arról, hogy a „Képes Családi Lapok“ a legjobb és legjutányosabb hetilapok egyike.

Táviratok.

A király a hadgyakorlatokon.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király tegnap nagy érdeklődéssel nézte végig a hadgyakorlatokat. Különösen érdekes volt a lovasság által megindított csatározás. A király ő Felsége a hűvös idő daczára végig nézte a gyakorlatokat s teljesen meg volt elégedve a látottak felett.

A császár nyilatkozata.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Pesti Napló“-nak telegrafálják, hogy a német császár e hó 3-án egy udvari estélyen a nápolyi hercegnek a következőket mondta: A hármasszövetség kiállta a tűzpróbát. Ha a szövetséges társak közül, bármelyik háborút dhajt, mi sem lett volna könnyebb, mint azt az Aiges-Mortestben, Komóban, Nápolyban, Milanóban történt dolgokért okot találni a háborúra. E helyett azonban egyesült erővel ráfujtunk a keletkezett tüzre és azt eloltottuk.

A pápai encziklika.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A katolikus papság által nagy érdeklődéssel várt pápai encziklika, miként egy római távirat jelenti, ma jelenik meg. Az encziklikában, mely a magyar püspöki karhoz van intézve, a pápa mindenekelőtt megemlékezik a nemzet dicső tetteiről, melyeket első apostoli királya, Szt. István óta véghez vitt. Az encziklika további részében választ ad ama kérdésekre, melyeket a püspöki kar a magyar papság nevében hozzá intézett. Világos utmutatást ad ugy a püspöki karnak, mint az egész kath. papságnak a követendő magatartásra nézve. Ajánlja a papságnak, hogy az egyház jogait nyíltan és bátran védelmezzék és minden erejükkel hassanak oda, hogy a katolikusok szoros egysége megszilárdíttassék. Ily czélból tartanak évenként kongresszusokat, melyeken püspökök elnököljenek, továbbá harcoljanak vallásellenes könyvek és hirlapok ellen és tegyenek meg mindent azok kiküszöbölése érdekében. Válasszanak jó képviselőket és tartsák távol a papságot világi ügyektől. Encziklikáját a pápa így végzi: „a szent és igaz ügyekben támaszra találtak apostoli királyotokban, ki uralkodásának kezdete óta kegygyel viseltetett nemzete iránt.“

Királyi kegyelem.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Sándor szerb király elébe a Zlatibor-hegynél a sűrűségből egy állig fegyverkezett ember ugrott. A kíséret rémülten vette körül a királyt, de az ismeretlen eldobta fegyverét, s így kiáltott fel: „Uram! Királyom! Én Zsumics Dragics vagyok, kegyelmezz életemnek!“ Zsumics híres rablóvezér, a ki rettegsben tartja egész Szerbiát. A király meghagyta neki, hogy a rendőrségnél jelentkezék. Vele eltűnt az utolsó rablóvezér is szerb földről.

Pótválasztások Franciaországban.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A lapok többsége konstatálja, hogy a pótválasztások még erősítették a mérsékelt köztársaságiak sikerét. A „Journal des Débats“ azt mondja, hogy ezeknek száma elég nagy arra, hogy a radikálisok nélkül is képezhessenek kormány-többséget. Általán hangsúlyozzák Clemenceau vereségét, amelyet egyes lapok jótéteménynek mondanak Franciaországra nézve. Több oldalról kifejezik azt a nézetet, hogy talán Goblet veszi át a szélső baloldal vezetését. Másrésztől azt hiszik, hogy ezek a szocialistákkal, kiknek haladását egyhangulag kiemelik, Goblet és Millerand vezetése alatt közös programmal fellépő egységes pártot fognak alakítani. A „Gaulois“ azt mondja, hogy a pótválasztások még világosabban feltűntetik a konservatívek és ralliáltak vereségét. Eddig 157 pótválasztás eredménye ismeretes. A megválasztott republikánusok száma, az összes pártnyalakat bele számítva 148, még pedig 113 progresszista, vagy radikális, 12 ralliált és 23 szocialista. — A republikánusok 27 helyet hódítottak. Minthogy mind a 7 gyarat kerületben, a honnan a pótválasztás eredményéről még nem érkezett hír, csupán republikánus jelöltek állanak egymással szemben, minthogy továbbá az augusztus 26-iki választásoknál 358 különböző pártnyalatu republikánust és 59 konzervatív választottak meg: Az új képviselőházban 513 republikánus és 68 konzervatív lesz. Az 513 republikánus közt 25 ralliált és 60 radikális vagy szocialista van.

Carnot üdvözlése.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból táviratozzák, hogy Carnot elnök október 13-án személyesen megy Toulonba az orosz hajóraj fogadására.

Olaszok kérelme.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Metzről távirják, hogy tegnap mintegy 200 olasz munkás a nápolyi herceg kocsiába kérvényt dobott be, mikor a herceg a hadgyakorlatra akart menni. A kérvényben sorsuk javítását kérték.

Francia lapok nyilatkozata.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Francia lapok a szocialisták tegnapi választási győzelméről írva konstatálják, hogy a szocialisták elfoglalták a szélső radikálisok helyét, akik azelőtt urai voltak Páris politikai irányának.

Közgazdaság.

Kimutatás

a „Torontálmezei takaré- és hitelbank“ 1893. évi aug. havi forgalmáról.	
Pénztári betétek	
Állása július hó végével	76250 15
betétek aug. hóban	71267 66
	összesen 823817 81
visszafizetések aug. hóban	85476 50
Állása aug. hó végével	738341 31
Lezámitolási üzlet	
Állása aug. hó végével	746269 47
lezámitoltatott aug. hóban	350862 3
	összesen 1097131 78
visszafizetések aug. hóban	507615 67
Állása aug. hó végével	589516 11
Előlegek értékpapirokra	
Állása július hó végével	6743 —
kiadott aug. hóban	100 —
	összesen 6843 —
visszafizetések aug. hóban	3 50
Állása aug. hó végével	6839 50
Ingatlan kölcsönök	
Állása július hó végével	210480 —
kiadások aug. hóban	11595 87
	összesen 222075 87
visszafizetés aug. hóban	1639 78
Állása aug. hó végével	220436 09
Pénztári forgalom	
egyenleg július hó végével	16329 19
bevételek aug. hóban	735803 94
	összesen 752133 13
kiadások aug. hóban	73230 48
egyenleg aug. hó végével	19742 65

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény. Gács-magyar kötelék-forgalom új díszabás életbeléptetése. 1893. évi szeptember hó 1-től kezdve a fenn jelölt kötelék-forgalomban a II. rész 1. díszabási füzet lép életbe, mely a cs. kir. osztrák államvasutak Gácsországban és Bukovinában fekvő vonalainak, valamint a cs. kir. szab. Ferdinánd császár északi vasut Gácsországban fekvő vonalainak állomásai és a magyar kir. államvasutak budapesti pályaudvarai, valamint a cs. kir. szab. déli vasút-pálya-társaság Budapest állomása közti forgalomban gyors- és teherárúknak, valamint élő állatoknak közvetlen szállítására külön díszabási határozmányokat és fuvardíjakat tartalmaz. E díszabási füzet a m. kir. államvasutak díszabástáránál (VI. Csengery-utca 33) továbbá budapest-dunaparti teherpályaudvar, Budapest-Ferenczváros és budapestnyugoti pályaudvar, pályaudvarokon, nemkülönben a kötelék-forgalomban részes többi vasutak igazgatóságainál, illetve állomásain példányonként 80 krért kapható. Budapest. 1893. augusztus havában. A m. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is. (Utányomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény. A magy. kir. államvasutak vegyészeti laboratoriumában egy segéd vegyész állás üresedvén meg, azok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, felhivatnak, hogy az alábbi feltételekre vonatkozólag okmányokkal kellően felszerelt kérvényeiket f. évi szeptember hó 15-ig a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál (Budapest, VI. kerület, Andrásy-ut 75. sz.) benyujtsák. Pályázati feltételek: 1. Magyar honpolgárság és a magyar nyelvnek szóban és írásban tökéletes bírása. 2. 35 évesnél nem idősebb életkor. 3. Ép és egészséges testalkat és rendezett anyagi viszonyok, fedhetlen előélet. 4. A magyar birodalom területén szerzett vagy honosított vegyész oklevél. Ezekon kívül kiteendők a netaláni javadalmazási igények s folyamodának a véderőhöz való viszonya. Olyanok, akik mint vegyészek már eddig is működtek, előnyben részesülnek. Budapest, 1893. évi augusztus havában. Az igazgatóság. Utányomás nem díjazatik.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy asszony.

(Regény.)

A „Torontál“ számára írta: Mathézer Márton.
(29-ik folytatás.)

— Nyugodjék meg asszonyom, mondá azután, már láthatólag unta ezt az érzékeny jelenetet, becsületszavamat adom önnek, hogy kívánsága teljesedni fog, feltéve, hogy a gróf valóban csak annyira bűnös, mint ön azt állítja.

— Oh köszönöm, ezerszer köszönöm, válaszolá a grófnő, láthatólag meghatva, nemes ígérete megtermi gyümölcsét lelkemben.

A miniszter kikísérte a szép asszonyt, mikor visszajött, gondolkozva sétálgatott fel a alá szobájában.

Ördögös egy fickó ez a Jewrem, de az elfogatást éppenséggel nem vagyok képes magamnak megmagyarázni.

A tábornok íróasztalához ült.

Intézkednem kell röktün, mormogá fogai között, lehet, hogy valami kellemetlen félreértés forog fenn.

Szükségtelen volt.

Az ajtó újra kinyílt és a negyedik rendőrtiszt által kísérvé Jewrem lépett a terembe.

— Tábornok ur, kezdé a tiszt, foglyom fontos vallomásokot kíván tenni, felette kívánatos, hogy egy pillanatot se késünk a kihallgatással.

A tábornok hátrafordítá fejét. De alig pillantá meg Jewremet, csaknem ingerületen ugrott fel.

— Jewrem gróf! kiáltá türelmetlenül, mit jelentesen ez?

A gróf válasz helyett lánczait csörgeté.

— Ah felséges! ön meg van vasalva. Vegytek le róla a lánczokat.

Kezet fogott a gróffal, mikor ez megtörtént, leülteté maga mellé a pamlagra.

— Teringettét gróf, most aligha bele nem bukott szerepébe!

— Ellenkezőleg, válaszolá Jewrem nevetve, felülmultam önmagamot, mint e lánczok bizonyíthatják, még a rendőrség is valóban vélte játékomat.

— De hát — hogyan történhetett ez? kérdé a tábornok a bámuló tiszt felé fordulva.

— Azt hiszem, ő bajosan tudná rá megfelelni, válaszolt helyette a gróf, a legválságosabb pillanatban fogott el, egyébként köszönettel tartozom neki, magam sem tudom, hogy szabadultam volna különben oly hamarosan a szép asszony karmai közül.

— Csizmadiát fogott, fordult a miniszter a tiszthez. Most elmehet és tanulja meg ebből, hogy a fej nélküli tulbuzgóság ritka esetben vezet célhoz. Mászor ily esetben el ne mulasszon előlegesen tudósítani, miként az kötelessége.

A rendőrtiszt hosszú arccal távozott.

— Nos! mondá azután a miniszter.

— Ön híreket akar De Gorgiew grófnőről, nemde? megmondtam előre, e nő még nem érett arra, hogy komolyan számbavéessék. Külföldre akart szöktetni és minden áron lebeszélni a merényletről. Azt hiszem, megkapta tegnapi levelét, melyben tudatja, hogy az asszonyok attentatumot követnek el a csár ellen.

A tábornok fejével intett.

— Én sugalmaztam azt, miként megbeszél-tük. Most valószínűleg Barbin kastélyában azon tőri fejté, hogyan készítse el szívét küszöbön levő elíteltetésem elviselésére

— Csalódik, viszonzá a miniszter, e nő sokkal több becületet tud, mint az ön képzelő-tehetsége.

— Hogyan? kérdé a gróf.

— Alig pár percze, hogy távozott tőlem De Gorgiew grófnő.

— Lehetetlen, tehát előbb ért ide, mint én?

— Természetes.

— És mit akart itt?

— Es ön azt nem találná ki! Jewrem gróf életéért könyörgött csupa méltányosságból, miután ő volt az, ki megakadályozta a csár elleni merény-lelet.

— Ah! és?

— Csak azt kérte, hogy Szibériába száműz-zék őnt és ő elkísérhesse.

— Köszönöm szépen.

— Jewrem gróf, mondá aztán a miniszter komolyan, e nő szívesen feláldozná önért életét, de vigyázzon: les extremes se touchent, lehet, hogy bosszúja sem lesz megvetendő. Jewrem nevetett. A miniszter pedig egy acta csomagot vont elő íróasztalának egyik fiókjából, „De Gorgiew Mária Paulowna grófnő“ állt a czimlapon, pár pillanatig géplegesen babrálgatta a negyedrét lapokat ujjai hegyével, azután beledobta a kan-dallóba. A rendőrség e percztől fogva nem ismerte többé De Gorgiew Mária Paulownát.

Mária Paulowna könnyebbülten tért lakására. Nehány órával előbb még azt hívé, hogy örökre megvált attól vagy csak a legnagyobb szeren-csétlenség lenne képes őt oly röviden vissza-hozni.

Ez a nagy szerencsétlenség bekövetkezett. De nyomban követte a vigasztalás egy szikrája is. Ez a szikra szövétnekül szolgált és a szép asszony hamar beletalálta magát a helyzetbe. Oh mily boldog életet folytatnak ők majd Szibériában! Ott lesz csak igazán az övé Jewrem! Gyengéd gondoskodása majd lesimitja a redőket kedvese arcáról, a zord természet elől kényel mes otthonukba menekülnek majd, egymás kar-jaiban lelik fel azt, a mit elveszítettek — az egész világot!

A szép asszony újra mosolygott és mikor kimerült pilláit álomra hunyta, nem sokáig kellett azután áhitoznia.

Csak az ébredés ne lett volna megint oly kínos! Cselédei költötték fel másnap meglehető-s korán, azt mondák, hogy hivatalnokok vannak az előszobában, azonnal beszélni óhajtanak a grófnővel.

Mária Paulowna Jewremre gondolt és sietett felöltözni.

Elfogadó termében egy császári végrehajtó várta.

— Asszonyom, kezdé ez, engedjen meg, ha ily korán háborgatom, de kötelességemet kell teljesítenem.

— Beszéljen, viszonzá a grófnő, figyelek.

— Tartozásait kell kiegyenlítenie asszonyom, folytatá a végrehajtó, mialatt ama megszokott nyugalommal, mely első pillanatra elárulja a hosszas gyakorlatot, bontogatá ki iratait.

— Tartozásaimat? Tudtommal nincsenek adósságaim uram.

— Csalódik asszonyom, körülbelül 9000 rubel-ről van szó, ez összeget azonnal törlesztenie kell.

— Lehetetlen! mondá a grófnő, ismétlem, nincsenek adósságaim.

— Bizonyára téved asszonyom, ez esetben nem rendelte volna el a bíróság a végrehajtást.

— Végrehajtást? hebegte a grófnő gép legesen.

— Miként mondani szerencsém volt.

— De adósságaim egy krajczárig törlesztve vannak!

— Akkor kérem a nyugtákat asszonyom.

— A nyugtákat? Nincsenek nyugtáim.

— Ugy kénytelen leszek az árverést foganatosítani.

Mária Paulowna gondolkozott:

Mi szükségem nekem e butorokra? Szibériá-ba ugy sem vihetem. De hát addig? hiszen az pár nap múlva, lehet, hogy hetek múlva követke-zik csak be.

— Uram, nem adhatna nekem egy órai halasztást? fordult azután a végrehajtóhoz.

— Egy órai halasztást? viszonzá ez, szívesen, de ha egy óra múlva ki nem leszek elégitve, kénytelen lennék kötelességemet teljesíteni.

A grófnő fogatát rendelé.

A rendőrséghez hajtattott. Csaknem örven-dett ez ürügynek, hiszen ez uton leghamarabb kaphat híreket Jewremről is.

A minisztert nem találta a rendőrségi palotában.

Romanowszki után kérdezősködött.

Bavezették egy terembe és kérték, hogy legyen kissé türelemmel.

Nem sokáig hagyták várni, csakhamar benyitott egy fiatal hivatalnok és levelet nyújtott át a grófnőnek.

— Asszonyom, mondá és a szép nő gunyos mosolyt vélt észre venni ajkain, Romanowszki ur nincsen ugyan a palotában, de meghagyta, hogy e levelet kézbesítsük önnek, lehet — hogy tartalmából kiolvashatja azt, a mit tudni óhajt.

Az ifju távozott és a grófnő felbontá a levelet. Tartalma a következő volt:

Rendőrminiszter ö Excellentiájának.

Megbízatom a mai napon véget ért. Jelen-tésemet a következőkben van szerencsém fel-terjeszteni. De Gorgiew Mária Paulowna grófnő nem felelt meg a reménynek, melyet a rendőrség hozzá kötött. Elhitettem vele, hogy a csárt megakarom gyilkolni és ő a helyett, hogy feljelentett volna, elhagyta magát ragad-tatni érzelmei által, külföldre akart velem szökni. Feláldozta a rendőrség érdekeit szerel-mének; semmiesetre sem megbízható. Kérem vele az összeköttetést megszakítani.

Jewrem gróf.

E „Jelentés“ hez néhány sor volt mellékelve: Asszonyom!

Jewrem gróf, miként meggyőződhetett felőle a rendőrség megbízásából játszott szerepét. Sajnálom, hogy ön nem felelt meg várakozásunk-nak és ezért nem tehetünk önért többé semmit. A végrehajtást a siker bizonyos reményében felfüggesztettük néhány nappal előbb, ma meg-változtak a viszonyok, a törvény szabad folyásá-nak mi sem állja többé útját.

Romanowszki.

(Vége.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Főmunkatárs: Holtsy Jenő

H i r d e t é s e k.

12902. kig. szám 1893.

(542—3.1)

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint az 1893. évi városi pótköltségvetés és az 1894. évi rendes költségvetés elkészítettén, az 1886. évi XXII. tcz. 125. és 128. §§-ai intéz-kedéseinek megfelelően, folyó évi szeptem-ber hó 1-ső napjától 16-áig a városi szám-vevőség hivatalos helyiségében közszen lére leend kitéve, ahol is a hivatalos órák alatt (délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig) a netáni észrevételek megtétele végett meg-tekinthetők.

Kelt Nagybecskerekén, 1893. évi szeptember hó 1-én.

Krsztics János,
polgármester.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Alólírott község részéről a képviselő-testületének folyó évi augusztus hó 31-én hozott határozata alapján, ezennel közhirre tétetik, miszerint Orlovát község tulajdonát képező Kulpin mellett levő 230 hold űzi vetés alá kerülő szántóföld folyó évi szeptember hó 7-én délelőtt 8 órakor a helyszínen nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek (3) három évre haszonbérbe fog adni, ahol is az árverési feltételek köz-lendők lesznek.

Kelt Orlováton, 1893. évi augusztus hó 31-én.

A községi előjáróság.

6488. kig. szám 1893.

(536—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Lemondás következtében türesedésbe jött évi 500 frt fizetés és a megállapított látogatási díjakkal egybekötött Nagyjécsa községi orvosi állomásnak az 1886. évi

XXII. tcz. 82. és reá következő §§-ai ér-telmében választás utjáni betöltése végett ezennel pályázatot nyitok azzal, hogy a választás folyó évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 10 órakor fog Nagyjécsa község irodájában megejteni. Pályázni jogosultak és szándékozók felhivatnak, mi-szerint a kellő okmányokkal ellátott kér-vényeit legkésőbb folyó évi szeptember hó 27-én d. u. 6 óráig ezen főszolgabiró-sághoz nyujtsák be.

Csene, 1893. évi szeptember hó 1-én.

Chemez János,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

(Külön helyi vonatok életbeléptetése Or-sova és Herkulesfürdő között.)

Folyó évi július hó 13-ától kezdve további intézkedésig Orsova és Herkules-fürdő között minden csütörtökön és vasár-nap- valamint ünnepnapokon külön helyi vonatok fognak közlekedni és pedig a következő menetrend szerint

I. Orsováról—Herkulesfürdőre:

Állomások	Menet- idő perc	Érkezés óra perc	Tartó- kódás		Indulás óra perc
			perc	óra	
Orsova	—	Délután	2	15	
Toplecz	18	2 33	1	2	34
Herkulesfürdő	13	2 47	Délután		

II. Herkulesfürdőről—Orsovára:

Állomások	Menet- idő perc	Érkezés óra perc	Tartó- kódás		Indulás óra perc
			perc	óra	
Herkulesfürdő	—	Délután	3	08	
Toplecz	12	3 20	5	3	25
Orsova	18	3 43	Délután		

III. Orsováról—Herkulesfürdőre:

Állomások	Menet- idő perc	Érkezés óra perc	Tartó- kódás		Indulás óra perc
			perc	óra	
Orsova	—	E s t e	8	25	
Toplecz	18	8 43	1	8	44
Herkulesfürdő	13	8 57	E s t e		

IV. Herkulesfürdőről—Orsovára:

Állomások	Menet- idő perc	Érkezés óra perc	Tartó- kódás		Indulás óra perc
			perc	óra	
Herkulesfürdő	—	E s t e	9	15	
Toplecz	12	9 27	1	9	28
Orsova	18	9 46	E s t e		

Ezen vonatok ugy az Orsováról-Her-kulesfürdőre, valamint a Herkulesfürdőről-Orsovára és regényes vidékére való kirán-dulásoknál igen előnyösen használhatók.

Különösen figyelmeztetjük a t. utazó közönséget, hogy Orsováról minden vasár-nap külön hajót indítunk Ada Kaleh érin-tésével a vaskapuhoz, minden csütörtökön pedig Orsováról a természeti szépségekben gazdag Kazánszorosba és vissza Orsovára.

Ezen hajómeneteket a herkulesfürdői közönség, melynek kényelmére, a be- és kiszállhatásra, a kirándulási hajók az or-sovai vasuti állomás közelében levő Koronakápolnánál is megállanak, a Herkules-fürdőről a fenti menetrend szerint délután 3 óra 8 perczkor induló vonattal elérheti a dunai kirándulás befejeztével pedig Or-sováról este 8 óra 25 perczkor visszatérhet Herkulesfürdőre.

Az Orsováról délután 2 óra 15 percz-kor Herkulesfürdőre és Herkulesfürdőről esti 9 óra 15 perczkor Orsovára induló vona-tokat pedig az Orsováról Herkulesfürdőbe kirándulók használhatják igen előnyösen.

A kirándulási gőzösök vasárnap és csütörtöki napokon rendes érkezés alkal-mával mindig délutáni 4 órakor folytatják utjukat, illetve indulnak el Orsováról, ahová esti 8 óra körül érkeznek vissza.

A fent érintett helyi vonatokhoz ren-des menetjegyek váltandók, a külön hajó-menet pedig, melyre a jegyek orsovai hajó-tügnökségünkél váltandók, Orsováról a vaskapuhoz és vissza 30 krajczárba, Or-sováról a Kazánszorosba és vissza pedig összesen 60 krajczárba kerül személyenkint.

Budapest, 1893. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)